

Palola

26.2.2021

21/04.01.00/2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

VN/18410/2020, TEM105:00/2020

Työ- ja elinkeinotoimistojen alueellisen toimivallan muuttaminen työttömyysturva-asioissa ja työllistymistä edistävien palveluiden keskeyttämisestä päätettäessä

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tiettyjen nykyisin kaikille työ- ja elinkeinotoimistoille kuuluvien työttömyysturva-asoiden ja eräiden muiden asioiden käsittelyn hoitamisesta useamman kuin yhden työ- ja elinkeinotoimiston toimialueella. Toimialueen laajentaminen koskisi työvoimapolitiittisen lausunnon antamista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä sekä työllistymistä edistävien palveluiden keskeyttämistä.

Tavoitteena on mahdollistaa tehtävien keskittäminen työttömyysturva-asoiden käsittelyaikojen yhtenäistämiseksi ja ratkaisukäytännön yhdenmukaistamiseksi.

KT pitää esityksen tavoitteita perusteltuina ja kuvattua te-toimistojen tehtävien keskittämismahdollisuutta soveltuvana keinona. Uudistus on hallinnollisesti luontevasti toteutettavissa ja on perusta työvoimapolitiittisten lausuntojen ja siihen kytkeytyvien tehtävien pitkäjänteiselle hoitamiselle.

Samalla kun keskittäminen luo mahdollisuuden yhdenmukaistaa ratkaisukäytäntöä, ratkaisujen tekeminen mekaanisesti yhdenmukaisella tavalla saattaa heikentää yksilöllisen harkinnan mahdollisuutta.

KT pitää välttämättömänä, että uudistuksen vaikutuksia ratkaisukäytäntöön ja resursien käyttöä seurataan.

Työttömyysturvatehtävien laajempi siirto kunnille

Tässä yhteydessä KT kiinnittää huomiota myös luonnokseen hallituksen esitykseksi laeiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. KT yhtyy Kuntaliiton lausuntoon:

"Ehdotetut lausuntotehtävät ovat työvoimapolitiittisia lausuntoja, joihin ei liity harkintaa tai joihin liittyy vain vähäistä harkintaa ja ne annetaan pääosin asiakaspalvelun

Kunnallinen työmarkkinalaitos

Toinen linja 14
00530 Helsinki
PL 200, 00101 Helsinki

Puhelin 09 7711
etunimi.sukunimi@kt.fi
www.kt.fi

Kommunala arbetsmarknadsverket

Andra linjen 14
00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors

Telefon 09 7711
fornamn.efternamn@kt.fi
www.kt.fi/sv

26.2.2021

yhteydessä. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksista annetun lain 15 §:n ja julkisen työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 5 §:n muuttamisesta lausuntopyynnön asian taustan ja valmistelun yhteydessä on todettu, että työ- ja elinkeinotoimistojen asiakastietojärjestelmän mukaan tällaisia työvoimapolitiittisia lausuntoja annettiin vuonna 2019 arviolta noin 1 820 000 lausuntoa. Se, kuinka paljon näistä lausunnoista siirtyy kokeilukunnille, ei ole esityksessä määritetty.

Näiden lausuntojen lisäksi esityksessä ehdotetaan, että kokeilukunnat tekisivät omien asiakkaiden osalta aktivointisuunnitelmatehtävään liittyvät keskeytyspäätökset. Näitä tehtäviä ei voi pitää lausuntoina, joihin ei liity harkintaa tai joihin liittyisi vain vähäistä harkintaa. Esityksestä ei myöskään käynyt ilmi kuinka paljon tällaisia päätöksiä vuositasolla tehdään.

Työttömyysturvatehtävien taloudellisissa vaikutuksissa on arvioitu, että työttömyysturvatehtävien siirtäminen työ- ja elinkeinotoimistolta kokeilualueiden kunnille toimintamenojen arvioidaan kasvavan noin 43 henkilötyövuoden verran. Tämä vastaa yhteensä noin 2,5 miljoonaa euroa toimintamenoina. Esityksestä ei käynyt ilmi, miten tuohon henkilötyövuosimäärään on päädytty. Työttömyysturvatehtävän laajempi siirto edellyttää, että työvoimapolitiittisen lausunnon antava yksikkö vastaa myös lausuntoon liittyvästä neuvonnasta, lausuntoa koskevasta muutoksenhausta johtuvista toimista sekä kantelun takia annettavista selvityksistä.

Kuntaliitto toteaa, että tämä lisää kokeilukuntien työmäärää eikä näitä toimia ole huomioitu resurssilaskelmia tehtäessä.

Esityksessä arvioitiin vaihtoehtoa, jossa jätetään 43 henkilötyövuotta siirtämättä kuntakokeilukunnille. Siirtämättä jättäminen perusteltiin, että työttömyysturvatehtävät muodostavat 5–10 % toimistojen virkailijoiden toimenkuvista, ja että yhdenkin virkailijan siirto tarkoittaisi ylikompensaatiota niiden 108 kunnan osalta, joissa lisätyömäärätarve arvioidaan vähemmäksi kuin yhden henkilön työpanoksen suuruiseksi.

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksista annetun lain 15 §:n ja julkisen työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 5 §:n muuttamisesta otetaan esille eduskunnan oikeusasiamiehen laillisuusvalvonta. Eduskunnan oikeusasiamiehen laillisuusvalvonnassa on ratkaistu useita kanteluita, jotka ovat koskeneet työvoimapolitiittisen lausunnon antamisen viivästymistä. Useissa ratkaisuissa todettiin, että työvoimapolitiittisen lausunnon antaminen on kestänyt yli säädetyn rajan. Tämän vuoksi työ tulee resursoida asianmukaisesti ja resurssit tulee jakaa myös työttömyysturvatehtävien osalta.”

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

Neuvottelupäällikkö

Jorma Palola